

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра конституційного, адміністративного,
екологічного та трудового права

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»
Освітня програма / спеціалізація – «Право»
Статус дисципліни – обов'язкова
Рік набору – 2019, 2020

Викладач – Куш Олексій Євгенович,
доцент кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та
трудового права, кандидат юридичних наук, доцент

30 серпня 2019 р.

Полтава – 2019

Силабус навчальної дисципліни «Інформаційне право» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 10 с.

Розробник

Кушч Олексій Євгенович – кандидат юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Криницький Ігор Євгенович – завідувач кафедри цивільного, господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник

Затверджено на засіданні кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права (протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.)

Дата оновлення – 28 серпня 2020 року
(протокол № 1 засідання кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права від 28 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____ В. М. Божко

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Інформаційне право
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова, належить до циклу навчальних дисциплін загальної фахової підготовки.
Викладач	Куш Олексій Євгенович, к.ю.н., доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права ПЮІ НЮУ імені Ярослава Мудрого
Контактний телефон	+38 0532 560148
E-mail	Kushch_83@ukr.net
Консультації	Вівторок 13-00 – 14-00, м.Полтава, Першотравневий проспект, 5, ауд. 601-б.
Онлайн консультації у ZOOM:	https://us02web.zoom.us/j/5864722277?pwd=bXoxVkZlR3ZHNc1BZR3plUVZZOTRWQT09 Идентификатор конференции: 586 472 2277 Код доступа: 336779

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається поняття та зміст основних категорій інформаційного права. Вивчаються організаційно-правові моделі розвитку інформаційно-телекомунікаційних технологій у провідних країнах світу. Розглядаються тенденції розвитку світового та вітчизняного механізму функціонування та розвитку Е-урядування; системно-структурна організація інформаційного суспільства в Україні, правовий статус його суб'єктів; організаційно-правові засади доступу до публічної інформації та захисту персональних даних, основ інформаційної безпеки, використання інформаційно-телекомунікаційних технологій у публічному адмініструванні, міжнародних стандартів та зарубіжних моделей забезпечення інформаційної безпеки громадян, а також засад юридичної відповідальності за правопорушення у цій сфері. Студенти знайомляться із основними нормативно-правовими актами у галузі інформаційного права, вчать застосовувати інформаційно-правових норми на практиці, а також знайомляться із правозастосовною практикою їх реалізації.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Інформаційне право» – набуття студентами здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі інформаційного права, що передбачає проведення різноманітних досліджень та/або здійснення інновацій й характеризується невизначеністю умов і вимог.

Завдання:

- формування у студентів спеціалізованих концептуальних знань у галузі інформаційного права, що включають сучасні наукові здобутки у цій галузі права, котрі є основою для оригінального мислення та проведення досліджень у вказаній сфері;
- набуття студентами спеціалізованих умінь/навичок розв'язання проблем, котрі виникають у органів публічного адміністрування в процесі здійснення ними повсякденної діяльності, а також у громадян та організацій унаслідок взаємодії з органами публічної адміністрації реалізації з приводу реалізації їхніх інформаційних прав;
- здатність інтегрувати знання, набуті у процесі вивчення цієї та навчальних дисциплін «Конституційне право України», «Цивільне право», «Кримінальне право», «Адміністративне право», «Трудове право» й розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних контекстах;

– здатність розв’язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, зокрема щодо: застосування набутих теоретичних знань та сформованих практичних навичок щодо реалізації правового статусу суб’єктів інформаційно-правових відносин; здійснення доступу до публічної інформації та ефективного захисту персональних даних; особливостей обміну інформацією в інформаційно-телекомунікаційних системах; реалізації юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері;

– формування у студентів знань та умінь, необхідних їм для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою генерування нових знань у сфері інформаційного права.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв’язки

Пререквізити: «Теорія держави і права»; «Конституційне право України»; «Адміністративне право»; «Цивільне право»; «Господарське право»; «Трудове право»; «Фінансове право», «Державне (конституційне) право зарубіжних країн».

Кореквізити: «Основи публічного адміністрування», «Адміністративні послуги».

Постреквізити: «Публічна служба», «Адміністративні процедури», «Відповідальність публічних службовців», «Медичне право».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

- сформувати поняття та зміст основних категорій інформаційного права;
- систематизувати втілення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права у інформаційно-правовий відносинах;
- проаналізувати взаємодію міжнародних інформаційно-правових систем із вітчизняними інформаційно-правовими інститутами;
- здійснити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів інформаційного права різних правових систем;
- інтерпретувати основні інформаційно-правові норми, а також розуміти методологію їхнього тлумачення;
- застосовувати інформаційно-правові норми на практиці;
- пояснити практику реалізації інформаційно-правових інститутів;
- визначити правову позицію на різних стадіях правозастосування інформаційно-правових норм, як зі сторони органів публічного адміністрування, так і з боку фізичних (юридичних) осіб;
- запропонувати проекти правозастосовних актів в інформаційній сфері діяльності органів публічного адміністрування;
- прогнозувати результат впливу проектів нормативно-правових та індивідуальних актів органів публічного адміністрування на інформаційно-правові відносини.

**Розклад занять з навчальної дисципліни на 2020/2021 н.р.
для студентів денної форми навчання**

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
12.10.20 - 16.10.20	1. «Поняття, зміст та структура інформаційного права»		
19.10.20 - 23.10.20	2. «Інформаційне суспільство та інформаційна безпека»	1. «Поняття, зміст та структура інформаційного права» <i>Основні нормативно-правові акти: 1; 5; 6; 9</i> <i>Основна література: 1; 2; 4.</i>	1. Поняття, зміст та сутність інформаційного права. 2. Історія розвитку інформаційного права. 3. Концептуальні підходи щодо формування змісту інформаційного права. 4. Інформаційна цивілізація: позитивні та негативні сторони.
26.10.20 - 30.10.20	3. «Інформаційно-правові норми та відносини»	2. «Інформаційне суспільство та інформаційна безпека» <i>Основні нормативно-правові акти: 1; 2; 4; 8; 9.</i> <i>Основна література: 1; 2; 4, 5</i>	1. Інформаційна цивілізація. 2. Процеси інформатизації у сучасному світі. 3. Роль та призначення ІТ-права. 4. Інформаційний кодекс: «за» та «проти».
02.11.20 - 06.11.20	4. «Правові режими обігу інформації. Право на інформацію»	3. «Інформаційно-правові норми та відносини» <i>Основні нормативно-правові акти: 1; 3; 6; 7.</i> <i>Основна література: 1; 2; 4</i>	1. Принципи інформаційних правовідносин. 2. Зміст інформаційних правовідносин. 3. Об'єкти інформаційних правовідносин 4. Суб'єкти інформаційних правовідносин.
09.11.20 - 13.11.20	5. «Організаційно-правові засади доступу до публічної інформації»	4. «Правові режими обігу інформації. Право на інформацію» <i>Основні нормативно-правові акти: 5-11.</i> <i>Основна література: 1-4</i>	1. Співвідношення категорій «інформація», «відомості», «дані», «знання» у суспільних правовідносинах. 2. Види інформації за галузями застосування, її зміст. 3. Зміст категорії «документ» в інформаційних відносинах. 4. Класифікація інформації за правовим режимом доступу
16.11.20 - 20.11.20	6. «Таємна інформація як вид	5. «Організаційно-правові засади	1. Зміст та особливості інформації з обмеженим

	інформації з обмеженим доступом. Особливості правовідносин у сфері державної таємниці»	доступу до публічної інформації» <i>Основні нормативно-правові акти:</i> 6; 7; 8; 9. <i>Основна література:</i> 1-4	доступом. 2. Види інформації з обмеженим доступом: історичний погляд. 3. Місце інформації з обмеженим доступом у діяльності органів державної влади України. 4. Інформація з обмеженим доступом у господарській діяльності суб'єктів господарювання.
23.11.20 - 27.11.20	7. «Службова та конфіденційна інформація як інформація з обмеженим доступом»	6. «Таємна інформація як вид інформації з обмеженим доступом. Види таємної інформації» <i>Основні нормативно-правові акти:</i> 2; 4; 8. <i>Основна література:</i> 1; 2; 4.	1. Правове регулювання державної таємниці. 2. Правове регулювання банківської таємниці. 3. Правове регулювання службової таємниці. 4. Правове регулювання адвокатської таємниці.
30.11.20 - 04.12.20	8. «Правове регулювання інформаційних відносин у сфері персональних даних»	7. «Особливості правовідносин у сфері державної таємниці» <i>Основні нормативно-правові акти:</i> 2; 4; 8. <i>Основна література:</i> 1; 2; 4.	1. Військова таємниця, як вид державної таємниці. 2. Право на доступ до державної таємниці. 3. Доступ до державної таємниці іноземців
07.12.20 - 11.12.20	9. «Електронне урядування в Україні. Правові засади регулювання масової інформації «Електронне урядування в Україні. Правові засади регулювання масової інформації»»	8. «Службова та конфіденційна інформація як інформація з обмеженим доступом» <i>Основні нормативно-правові акти:</i> 2; 6; 7. <i>Основна література:</i> 1; 2; 4; 6; 7.	1. Правове регулювання комерційної таємниці. 2. Співвідношення конфіденційної інформації та таємної інформації про особу. 3. Доступ до конфіденційної інформації.
14.12.20 - 18.12.20		9. «Правове регулювання інформаційних відносин у сфері персональних даних» <i>Основні нормативно-правові акти:</i> 1; 6; 7; 9. <i>Основна</i>	1. Персональні дані як предмет правового захисту. 2. Співвідношення персональних даних і конфіденційної інформації. 3. Суб'єкти захисту персональних даних.

		<i>література: 1; 2; 4; 6; 7.</i>	
21.12.20 – 25.12.20		10. «Електронне урядування в Україні». 11. «Правові засади регулювання масової інформації та рекламної діяльності» <i>Основні нормативно-правові акти: 5; 6; 10; 11.</i> <i>Основна література: 1-5</i>	1. Електронне урядування в зарубіжних країнах. 2. Вплив реклами на свідомість і поведінку людей.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

1. наукової статті;
2. наукової доповіді;
3. тез наукової доповіді на конференції;
4. огляд судової практики;
5. есе за вузькоспеціальною проблематикою;
6. анотації прочитаної додаткової літератури з курсу, у т.ч. іноземної;
7. термінологічного словника
8. підготовки до практичних занять та іспиту.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у «Методичні матеріали для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інформаційне право» для студентів першого (бакалаврського) освітньо-кваліфікаційного рівня галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» денної форми навчання / уклад. О.Б. Червякова. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 50 с.

Інформаційне забезпечення курсу

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст.141. Дата оновлення: 03.09.2019. URL: <https://bit.ly/2GeSeRP> (дата звернення: 27.08.2020).
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X. *Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122* Дата оновлення: 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 27.08.2020).
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст.356. Дата оновлення: 21.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 27.08.2020).
4. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 27.08.2020).
5. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998 № 27-28. Ст. 181. Дата оновлення:

16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 27.08.2020).

6. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650. Дата оновлення: 16.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 27.08.2020).

7. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст. 314. Дата оновлення: 01.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> (дата звернення: 07.10.2020).

8. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 3495-IV. Дата оновлення: 15.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12> (дата звернення: 27.08.2020).

9. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. *Відомості Верховної Ради України. 2010. № 34, ст. 481* Дата оновлення: 20.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17> (дата звернення: 27.08.2020).

10. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 № 3759-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 10. Ст. 43. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12> (дата звернення: 17.10.2020).

11. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 № 1280-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 12. Ст. 155. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15> (дата звернення: 17.10.2020).

Основна література

1. Цимбалюк В. С. Інформаційне право (основи теорії і практики) : монограф. / В. С. Цимбалюк. К. : «Освіта України», 2010. 388 с.

2. Информационное право / И. Л. Бачило, В. Н. Лопатин, М. А. Федотов, Б. Н. Торопнин. СПб., 2001. 789 с.

3. Доступ до інформації та електронне урядування / автори-упорядники М. С. Демкова, М. В. Фігель. К. : Факт, 2004. 336 с.

4. Копылов В. А. Информационное право : учебник / В. А. Копылов. 2-е изд., перераб. и доп. М. : Юристъ, 2004. 512 с.

5. Міжнародне співробітництво України у сфері інформатизації і телекомунікацій / С. О. Довгий, В. Л. Банкет, А. В. Клікич та ін.; за ред. С. О. Довгого. — К.: Укртелеком, 2001. — 448 с.

6. Службова інформація: порядок віднесення та доступу. Практичний посібник / За редакцією Д. М. Слизьконіс. Автори-укладачі: О.Л. Огданська, В.В. Таран, В.В. Щербаченко – К.: Центр політичних студій та аналітики, 2014. 76 с.

7. Чуприна О. Співвідношення понять «персональні дані», «інформація про особу», «конфіденційна інформація про особу». *Підприємництво, госп-во і право*. 2013. № 1. С.104-108.

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: активно працювати на практичних заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань та розробленні кейсів, повною мірою долучатися до активних форм навчання, використовувати різноманітні джерела з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення бізнес-процесів. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, написанні наукових статей і рефератів.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять прошу використовувати мобільні телефони тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації. Можна приносити із собою питну воду. В разі нагальної потреби можна виходити із аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Інформаційне право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами *поточного контролю* знань студентів є:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. За підсумками практичних занять студент може отримати від 0 до 28 балів;

– протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *лекційних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування. За підсумками поточного контролю на лекціях студенти можуть отримати від 0 до 4 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів із навчальної дисципліни є *іспит*, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 20 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Лекційні заняття	Практичні заняття (поточний контроль)		Самостійна робота	Іспит (підсумковий контроль)	Підсумкова оцінка знань
	Модуль № 1	Модуль № 2			
max 4	max 14	max 14	max 8	max 60	max 100

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34